

СПЕЦКУРС З ПРОБЛЕМ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА ХХ – ХХІ ст.

Освітній рівень	Другий (магістерський)	Курс	1
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво	Лекції	22
Кваліфікація			
		Семінари	
		Практичні	10
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	88
		Семестровий контроль	Залік

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Каленіченко Ольга Миколаївна, професор, доктор філологічних наук
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Kalenichenko.pdf https://scholar.google.com.ua/citations?user=ABHzDJAAAAAJ&hl=uk ORCID https://orcid.org/0000-0002-2412-9154
e-mail	onkalenich@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Підготовка магістрів пов'язана з освоєнням здобувачами необхідних знань з історії різних видів зарубіжного мистецтва ХХ – ХХІ ст. Аналізуючи зміст і форму художніх творів, що увійшли до програми, та осмислюючи художньо-історичний процес в цілому, магістранти повинні наблизитись до розуміння своєрідності і особливості творчості зарубіжних митців різних напрямків ХХ – ХХІ ст., уяснити суттєвість найголовніших явищ в різних мистецтвах цього періоду і зрозуміти їх глибоку духовність і зв'язок з українським мистецтвом і культурою.

Силабус навчальної дисципліни «Спецкурс з проблем літератури і мистецтва ХХ – ХХІ ст.» складено відповідно до освітньо-професійної програми

підготовки магістрів відповідно навчального плану; згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати магістри відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, послідовність вивчення навчального матеріалу дисципліни «Спецкурс з проблем літератури і мистецтва ХХ – ХХІ ст.», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання їх навчальних досягнень.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення магістрантів з основними тенденціями та явищами в літературі та інших видах мистецтва у другій половині ХХ – початку ХХІ ст., а також сучасними видами взаємодії різних видів мистецтв.

Магістри мають *знати* особливості розвитку різних видів мистецтв у ХХ – ХХІ ст.; поняття художнього процесу, складові художнього процесу; обов'язкові твори зарубіжних митців та розуміти їх естетичне, загальнолюдське та конкретно-історичне значення.

Здобувачі повинні *вміти* аналізувати художні твори, розкривати їх ідейно-тематичну сутність та художню своєрідність; виявляти авторське відношення до зображеного, а також місце твору в художньому процесі, особливості творчого методу митця та засоби його вираження.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування практичних **компетентностей**, зокрема:

ЗК1. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад й концепцій культурно-мистецьких процесів для усвідомлення соціально-культурної значимості своєї діяльності.

ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність знаходити, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати інформацію в мистецтвознавчих науках, проводити дослідження на відповідному рівні.

СК1. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових знань та професійної практики.

СК4. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів та конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

СК6. Здатність на високому фаховому рівні брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

ПРН1. Володіти на високому рівні культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПРН2. Вільно оперувати всім комплексом отриманих знань. у сфері практичної професійної та дослідницької діяльності.

ПРН3. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії культури і мистецтва.

ПРН4. Пояснювати феномен культури, її роль у людській діяльності; роль мистецтва і науки у розвитку цивілізації та пов'язані з ним сучасні та естетичні проблеми.

ПРН11. Оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

Перелік тем

Тема 1. Тенденції розвитку зарубіжної літератури другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: реалізм, модернізм, постмодернізм.

Тема 2. Постмодернізм в літературі другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 3. Чорний гумор в зарубіжній літературі.

Тема 4. Масова література другої половини ХХ – початку ХХІ ст. та її вплив на мистецтво, культуру та телебачення.

Тема 5. Література, театр та кіно на межі ХХ – ХХІ ст.

Тема 6. Шляхи розвитку зарубіжного музичного мистецтва в другій половині ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 7. Розвиток образотворчого мистецтва в другій половині ХХ – початку ХХІ ст.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, практичні заняття, самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у Moodle._

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого іспиту та заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100 – А – відмінно. Здобувач ясно і чітко сформулював відповіді на теоретичні питання, проілюстрував відповіді додатковим матеріалом, показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, правильно відповів на додаткові питання.

82–89 – В – добре. Здобувач добре знає матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускаючи суттєвих неточностей у відповіді на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – С – добре. Здобувач сформулював відповіді на теоретичні питання, але допустив 3-4 неточності або неповно розкрив суть одного з питань; показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, недостатньо повно відповів на додаткові питання.

64–73 – D – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 1-2 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

60–63 – E – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 4-5 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань або відповів на кожне поверхнево, з принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>).

Рекомендована література

1. Ващенко Ю.А. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 152 с.
2. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури: підручник. К.: Літера, 2002. 464 с.
3. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 273 с.
4. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; пер. з англ. В.Шовкун; наук. ред. О. Шевченко. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
5. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського: у 2 т. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. Т.1. 824 с.; Т.2. 864 с.
6. Історія світової культури. Культурні регіони: навчальний посібник. К.: Либідь, 2000. 520 с.
7. Історія світової культури: навчальний посібник / Л.Т. Левчук, В.С. Грищенко, В.В. Єфименко, В.І. Панченко, О.В. Шинкаренко. Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. 3-тє вид., стереотип. К.: Либідь, 2000. 368 с.
8. Короткий енциклопедичний словник з культури / відпов. ред. В.Ф. Шевченко. К.: Україна, 2003. 383 с.
9. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / автор-укладач Ковалів Ю.І. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т.1. 608 с.; Т.2. 624 с.
10. Миропольська Н., Белкіна Е., Масол Л. Художня культура світу. Європейський культурний регіон: навчальний посібник. К.: Вища школа, 2001. 191 с.
11. Сторі Д. Теорія культури та масова культура. Харків: Акта, 2005. 360 с.
12. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків, 2019. 576 с.
13. Яськів О. Вечір з кіно. Харків: Фоліо, 2018. 528 с.

Рекомендовані інтернет-ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Вікіпідручник, відкрита та вільна бібліотека навчальної літератури. URL: <https://uk.wikibooks.org/wiki/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
4. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua/>